

SLOVENSKI NAROD.

Izbaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemam za avstrijsko-ugarske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četr leta 4 gld., po jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 18 gld., za četr leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se za 10 kr. za mesec, po 30 kr. za četr leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.
Za oznanila plačuje se od četiristopne pett-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.
Dopisi naj se izvole frankirati. — Kokopisi se ne vrčajo. Uredništvo in upravnštvo je v Ljubljani v Frana Kolmana hiši, "Gledališka stolba".
Upravnštvo naj se blagovoljno pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t.j. vse administrativne stvari.

V Ljubljani 24. maja.

Kranjski Nemci in nemškutarji so že nekaj časa malo mirnejši postali, nič več ni slišati o njih delovanju. Tudi v poslednjej sesiji kranjskega deželnega zbora neso kazali več prejšnje bojevitosti, celo za nov volilni zakon so glasovali, četudi bi ga bili lahko podrlj. A iz tega nikdo ne sme sklepati, da mirujejo, da ne delajo več na ponemčenje Slovencev, kjer je to le mogoče, njih delovanje je le bolj skrito, tajno, zaradi tega tem nevarnejše.

Od nekdaj bilo je tem našim nasprotnikom ponemčenje šol najboljše sredstvo, doseči svoje namene. Zato so se povsod dosledno ustavliali, da bi se slovenščini v šoli dale tiste pravice, katerje jih gredó bo božjih in človeških zakonih, poleg tega so se trudili, kjer mogoče v šolo uriniti pouk nemščine, in začeli so plačevati one učitelje, ki so s poučevanjem nemščine in z zanemarjenjem drugih predmetov začeli begati našo mladino: kjer pa sami neso mogli, jim je pa pomagal zloznani nemški schulverein.

Z velikimi težavami posrečilo se je v Ljubljanske ljudske šole uvesti slovenski učni jezik. Od tistega časa pa skušajo nemškutarji, da bi v Ljubljani ustanovili posebno nemško ljudsko šolo, katere pa našemu mestu ni prav nič treba, ako se pomisli, da skoraj vsi otroci, tudi oni naši nemškutarjev, znajo slovenski jezik boljše, nego nemški, in je tukajšnja vadnica večinoma nemška, kar sta dva nemškutarja sama v deželnem zboru priznala in tukajšnja evangeljska šola popolnem nemška.

Ali ti gospodje bi radi dokazali, da je Ljubljana nemško mesto, „eine echte deutsche Patrizierstadt“, kakor je nek tukajšnji nemškutar pred leti pisal nekemu nemškemu ilustriranemu listu, ki izhaja v Lipskem. Zato pa jim treba nemške šole. Že precej časa so po mestu nabirali podpise za tako šolo, da bi potem prisilili mestno občino, jim jo ustanoviti Poročali so že nemškim listom, kako veliko otrok so že dobili za nemško šolo, potem je pa zopet cela stvar v vodo pala, že neso imeli toliko sreče, kakor se so bahali. V nekej tukajšnjej tovarni je poslovodja res bil pregovoril nekaj delavcev, da so se podpisali, da pošljejo otroke v nemško šolo.

Delavci so pa to storili samo zato, ker so mi-

slili, da gospodar tovarne to želi, a ko so zvedeli, da to ni res, so pa preklicali svoje podpise.

Naše nemškutarje pa označuje še posebno neka lastnost, po katerej se ločijo od njih moravskih bratov, ki sedaj na lastne stroške zidajo veličastno poslopje „Nemški dom“. Ta lastnost je, da ničesar ne marajo žrtovati iz svojega lastnega žepa, radi bi, da bi oni sami gospodarili, drugi pa plačevali. Čehi na Dunaji so na lastne stroške postavili svojo šolo, kaj tacega pa našim nemškutarjem ne pride na um. Hoteli so le, da bi jim mesto ustanovilo tako šolo, ali pa, da bi jim pripomogel schulverein, kateri je neki obljubil vsem učencem bodoče nemške šole v Ljubljani preskrbeti knjige, ako je to res, kar so takrat pripovedovali, ko so po mestu podpise za nemško šolo lovili. Ta verein pa vendar ni bil pravijen, sezidati jim nemške šole, ali kali, kajti obrnili so se zato drugam.

Že več let opazujemo, da kranjska hranilnica posebno podpira nemštveto na Kranjskem. To društvo so dobili nemškutarji v roke, in potem skrbé, da noben narodnjak vauj ne pride. Tukaj je tisti kapital, s katerim so se že toliko let bahali naši nemškutarji, kateri je na razpolaganje njih namenom. Ko so letos delili razne svote za dobrodejne namene, dovolili so za razna nemška društva jako znatne svote, dobro so obdarovali nemški okraj Kotjevski, narodnim zavodom so pa dali ravno toliko, da so jih odrajtali.

Pa vendar vsak nepristransko sodeč človek ve, da jedino narodna dušta in narodne šole pospešujejo omiko v deželi, pa kaj je nemškatarskim kolovodjam za omiko mari! Zkoz vse delovanje kranjske hranilnice vleče se rudeča nit, nit ponemčevanja naše dežele.

Tako smo tudi sedaj izvedeli, da je kranjska hranilnica dovolila na predlog gosp. dr. Suppana in dr. Schreia, katera jedina tam odločljjeta, drugi le pričimujejo, kako znatno svoto, več tisoč, za ustanovitev nemške šole v Ljubljani. Od neke strani se nam pa poroča, da hoče dati poleg tega še zavetje tej šoli v poslopiji sedanje realke. Ko to slišimo se nam nehote vsiljuje vprašanje, ali je Kranjska hranilnica bila opravičena to storiti?

Gotovo nikakor ne! Kdo je skupaj nenošil tisti denar, ki leži v hranilnici. Morda kranjski nemškutarji in Nemci? Ne, ampak naši slovenski

večinoma gorenjski kmetje, blapci in dekle. Ko bi teh ne bilo, bi naši nemškatarski gospodje v hranilnici ne imeli s čim gospodariti, ne bilo bi tistega kapitala, na katerega so prejšnja leta tako radi privrskali. Ti kmetje slovenski pa gotovo ne želé, da bi se ponemčevalo po Kranjskem, nemškutarji gotovo sami dobro vedó, da na kmetih jim pšenica ne raste, tega so se pri vsakih volitvah lahko prepričali. Spodobno bi že tako bilo, da bi se oziralo na uložitelje, ne pa delalo proti njih volji, pa to je celo v §. 12 ces. ukaza s 2. sept. 1844, ki se tiče hranilnic, zapovedano Sicer pa dolučujejo pravila Ljubljanske hranilnice, da se sme, ko je že dovolj storjeno za varstvo ulog, darovati za splošne dobrodejne in deželne koristi. Kaka korist bode pa imela dežela ali mesto Ljubljansko od nemške šole. Nobene druge, nega da se bode v tej šoli vzgojevala mladina v antipatiji do slovenskega prebivalstva, da se bode tedaj ohranili narodni preprič v deželi. Za izučenje nemščine pa take šole tudi ni treba, ker je v vseh mestnih šolah za izučenje tega jezika že dovolj skrbljeno, kolikor je to mogoče brez škode drugim predmetom. Da bi se pa ponemčevalo na škodo drugim predmetom in v mlaða otročja srca cepilo sovrašto da večine prebivalstva Ljubljanskega mesta in kranjske dežele, to pa ni nikaka občna korist dežele ali mesta, ampak le škoda, to mislimo, da razume vsak, komur je korist dežele ali mesta kaj mari, ali kogar ni popolnem oslepila strast.

Mi mislimo, da že iz tega vsak previdi, da bi nemška šola v Ljubljani, kakeršno zahtevajo naši politični sovražniki, v deželi imela le političen in provokacijsk, a nobenega pedagogičnega smotra. Ravnno tako so hranilnike gospode mogli le politični nameni voditi, da so dovolili to veliko svoto, da omogočijo tej šoli stopiti v življenje.

Naloga prvega denarnega zavoda v deželi pa nikakor ne sme biti pospeševati take strankarske namene. Ekonomični položaj dežele pa tudi ni tak, da bi opravičeval tako postopanje, da bi smela kranjska hranilnica, katere ustanovitelji so gotovo imeli občne koristi dežele pred očmi, kar tako denar proč metati. Kmetski stan je že propal, obrtnija peša, deželni zbor je že bil prisiljen sklicati enketo, da se je posvetovala, kako opomoči temu slabemu stanju.

Ali bi ne bilo umestno in hvalevredno, da bi

Tu sem krenil najprej k cerkvi ter si jo ogledal od zunaj in znotraj. Poljanska cerkev je nenačadno visoka, jednakomerno vzgrajena, ima lep, arhitektonski proizveden portal, visok zvonik, z lepo izdelano streho; pet ličnih altarjev, mej katerimi se odlikuje glavni altar s posebno vredniščnostjo in lične hrastove klopi, okrašene ob straneh z izrezljanimi arabeskami in na vrhu pročelja so angelci z raznimi verskimi znamenji. Jako ličen je tudi cerkveni tlak.

Okrog cerkve stojí prijazne, lepo pobeljene hiše z nadstropji, svetlimi okni, z višnjevimi okviri in vetrnicami. Mej hišami je razno sadno drevje in vrti ob katerih se prostira zeleni travnik tja do Poljanščice, tekoče od zahoda sem doli mej nedaleč vsaksebi razmaknenimi holmi . . .

Od cerkve šel sem preko Ločivnice mimo pisano slikane kapele ven na konec vasi v pohode na — Šubičev dom, stoeč tu ob vznosji zelenega, s sливjem in jablanami obsajenega, smelo navzgor se vzpenjajočega griba.

Ondi me vzprejme pred tekimi dnevi domov došli starejši sin, gospod Janez Šubic ter me

LISTEK.

Potovanje križem domovine.

Opisuje Prostoslav Kretanov.

XXXVII.

Na Šubičevem domu.

Prekoračil sem bil v drugo na svojem potovanju mejo slovenske domovine, da se umaknem odurnim prizorom po njej razsajajočega strankarskega prepira in ondu na solučnih obalah kvarnerskega zaliva v divni, s trtami, oljksami, lovorjem in konstanjevjem prepleteni Liburniji, mej blagimi, s politično strastjo neokuženimi ljudmi, preživel sem blažene, srečne dni, utopljen v arkadično-brezskrben „dolce far niente“. Neizbrisni mi ostanejo v duši slastni utisi, katere sem si prisvojil na pr. na Trsatu, v Opatiji, v Lovranu, Moščenicah itd. — toda o tem budem poročal o drugi, ugodnejši priliki!

Prišedši čez poldruge mesec nazaj v Ljubljano, zagledam po uličnih vogalih prilepljene volilne oklice. Ker mi zdaj umirjena, s svetlobo južne lepote na-

pojena duša ni bila vzprejmljiva za hričavi krik volilnih agitacij, obrnem se nemudoma ter se napotim nazaj na kolodvor in — prvi vlak, ki je od hajal iz Ljubljane, ponesel me je zopet ven v širni svobodni svet in sicer proti zapadu, na — Gorenjsko.

Bilo je vedro vzpostladno jutro. Po dolgotrajnem deževji pomaknili so se bili oblaki za gore in blagotvorni solnčni svit je oblijal pomlajeno, z nežnim zelenjem pregrneno zemljo. Po drevji se je zibalo pisano cvetje in po sinjih višavah žvrgoleli so škrjanci svoje jutranje pesni . . . A glej ga, po rednega vetrnjaku aprila!

Jedva je vlak pridržal na Sorško polje, ulije se neprisakovano zopet dež. Uvidel sem, da sem se vrnil še prerano z juga.

Izstopim na — Loški postaji, ter se peljem v mesto. Na „Štemarjih“, kjer sem predlanskim v senci zelenih kostanjev preživel par mirnih dnej, — vsled deževnega vremena tedaj niše bilo tiste sladke, idilske prijetnosti, ki se po leti tukaj razgrinja. Sedem zopet na voz, ter se odpeljem ob Poljanščici gori po dolini in črez poldrugo uro sem bil v — Poljanah.

hranilnica, ki jej denarja ne manjka, tudi prihite na pomoč in tako koristila deželi. Ali naj bi vsaj kmetskim posestvom dovolila višji kredit, s tem bi rešila marsikatero rodovino propada. To bil bi uvišeni smoter, in kranjsko prebivalstvo bi zato bilo hvaležno Posojilnicam, ki delujejo za povzdrogo ljudskega blagostanja, bi pa tudi hranilnica lahko kaj pomagala, kar storé nekatere druge hranilnice. Se ve, da tu ne gre za kako dario, a posodila naj bi jim denarja na zmerne obresti, to že delajo druge hranilnice, ki neso tako bogate kakor je kranjska, katere pa ne zlorabijo svojih kapitalov v to, da bi sejale sovraštvo mej deželane.

Ako prav prevdaramo, ravno kranjska hranilnica prav malo stori za povzdrogo blagostanja dežele, to se pa posebno vidi, ako jo primerjamo z drugimi hranilnicami. Danes ne bomo navajali v tem oziru nikakih številk, ker smo že pisali o tej stvari, in morda še nekaj pridemo na to, sedaj pa nam zato manjka prostora.

Vprašanje naštane, kako temu priti v okom, da ne bi mogla kranjska hranilnica tako pospeševati germanizacije v deželi, kakor jo sedaj, s svojimi deželnimi sredstvi. Seveda mnogo bi pri tem lahko storila politična oblast, ker hranilnica to dela mnogokrat, zlasti v danes omenjenem slučaju, proti zakonu o hranilnicah. A od te strani nam ni pomoči pričakovati, kajti ponemčevanje je danes pri nas v modi.

Morda bi pa vender ne bilo napačno tudi tu poskusiti poiskati pomoči. Kar se tiče nemške šole bode Ljubljansko mesto gotovo še imelo kako besedo govoriti, ker ni misliti, da bi ves čas hranilnica sama vzdrževala šolo. Storila bode najbrž, kakor skuša nemški schulverein, da bo nekaj sama dala, nekaj pa skušala dobiti od mesta. Sicer je pa dolžnost vsakega narodnjaka v mestu s poučevanjem na to delati, da ta ponemčevalnica ne bo dobila dosti otrok.

Pred vsem je pa treba na to gledati, da se kmalu oživi konkurenčni zavod, Ljubljanska mestna hranilnica. Ni dvombe, da bode ta kmalu dobila dovolj denarja, ker narodni slovenski kmet bode gotovo rajši nosil prihranjeni denar v mestno hranilnico, ki bode v rokah narodnjakov, kakor pa v sedanjo, ki je v rokah najhujših naših nasprotnikov, zlasti, ko se bode preverili, da garancija mesta daje dovolj varstva za uloge. Mestna hranilnica bi pa potem s svojim denarjem tudi, kolikor bi bilo v njenih močeh, podpirala naše posojilnice, in tako si pridobila neprecenljive zasluge za povzdrogo narodnega blagostanja. To bi pa tem ložje storila, ker bi svojega denarja ne izposojevala iz dežele, kakor kranjska hranilnica, ki daje denar, da si Gradčani hiše zidajo, ker je njih vodjam a la Schrei, Suppan et consortes največ ležeče na blagoru in veličanstvu Nemcev.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 24. maja.

Zasedanje državnega zbora se bliža koncu, v ponedeljek bode baje poslednja seja. Včeraj so bile volitve v delegacije. Zadeva severne železnice tedaj ne bode rešena v tem zasedanju.

Notranji razpad levicarjev je vedno vidnejši. To kaže tudi to, da je toliko javkanja zaradi

odstopa dr. Koppa. Ker naravnost se priznava, da tež stranki manjka nadarjenih elementov. Zato pa tako prizadevanje, da bi dr. Koppa zopet v kakem okraju urinili v državni zbor, "Prager Tagblatt" toži, da celo v središči našega državnega življenja, na Dunaji, radi nejedinstveni Nemci narašča moč njih narodnih nasprotnikov, ravno tako, kakor v planinskih deželab, kjer so ultramontanci se odločili od narodnih Nemcev. "Bohemia" pa pravi, da bi obupal, ko bi premišljeval, kako je "zjednjena levica" potrebna oživljajočega pomlajenja.

V parlamentarnih krogih se govorji, da bodo mesto barona Widmanna grof Vetter imenovan moravskim deželnim glavarjem. Grof Vetter ne priča k nobene stranki, a v važnejših vprašanjih se strinja z desnicu državnega zborna.

Vnanje države.

Srbško ministerstvo je predložilo skupščini finančne predloge. Skupščina se bodo posvetovala o finančnih zakonih, o tiskovnem zakonu, o varstvu trgovinskih znakov in o potrebnih specijalnih kreditih. Za posvetovanje budžeta se bodo po žetvi v Belem gradu zopet sešla. Radikalci imajo 14 mandatov, vseh pet liberalnih mandatov je zavrgel verifikacijski odsek.

V Parizu se je osnovala "francoska družba za Tonking in Indo-Kitaj", katere namen je okoristiti se novih francoskih pridobitev. Družba bodo v Tonkingu, Anamu in Cochinchini osnovala trgovska podjetja, zidala železnice, nakupovala posestva, obdelovala rudnike in kamnolome, zidala fužine in ustanovljala banke — Prince Viktor Napoleon, ki ne živi prav v prijateljstvu s svojim očetom, ker bi proti njega volji rad igrал rolo pretendenta, ostavil je hišo svojega očeta in najel svoje stanovanje. To bo še povekšalo razpor mej bonapartisti.

Odkar je bil shod narodnih liberalcev v Berolinu in so se ti malo približali politiki nemškega državnega kancelarja, so se mšljena v Berolinskih vladnih krogih nasproti katolikom na slabšo obrnila. Vsaj vladni listi jih zopet hujše napadajo in videnti je, da jim vlada v nobene zadovi ne bode več pravljena odjenjati. Vatikanu očitajo ti listi, da se vedno bolj udaja poljskim uplivom.

Ob jednem z Midhadom pašo je v Taifu umrl še drugi pregnani turški državnik, Mahmud Damat paša. Nagla smrt teh dveh državnikov, ki nista bila v sultanovej milosti, se mnogim dozdeva čudna, in misli se že, da sta morda umorjeni, kar bi na Turškem ne bilo nič novega. Taif je daleč in se bode težko kdaj kaj gotovega izvedelo.

Angleška ekspedicija v Sudan je že sklenjena stvar. Angleška admiriliteta je že naročila, preskrbeti 30 majhnih Nilovih parnikov; angleški oskrbovalni urad v Kajiri misli nakupiti 12.000 velblodov in v angleških arzenalih je veliko gibanje. Kar se tiče časa, kad je odrine ekspedicija, je omeniti, da bodo koncem julija Nil že toliko narasteli, da bodo mogli parniki od Assuana dalje voziti. Abisinska misija angleškega admirala Hewetta se je ponesrečila. Abisinski kralj neče nič vedeti o kakem pogajanju z Angleži in je celo prepovedal Hewettovim ljudem prodajati živež; po drugih poročilih je pa ekspedicija bila v Addovi, kamor je prišla 6. maja, prijazno v sprejetu.

Dopisi.

S Primorskega 20. maja. [Izviren dopis.] (Stritarjevo prepričanje o sedanjem stanju slovenske narodnosti.) Kdor se spominja iz šolskih let srečnih utisov, ki mu jih je napravil Stritarjev javni nastop v slovenskem slovstvu, ne more se znebiti z lehka prepričanja, da tega pisatelja odlikuje posebna bistrost in premišljenost. Saj so bili ravno njegovi prvi pojavi polni soli in popra, in izvedeli smo takrat, da odslej bomo imeli lite-

rata mej nami, ki bo neusmiljeno bičal, kar je kritike potrebno. Če tudi je temu plodovitemu in učenemu pisatelju in pesniku pozneje mladenički ogenj v veiki meri ponehal, premišljenosti pa mu vendar ni mogel noben Slovenec odrekati, in smo videli, da se je kritik Prešernov vedno trudil, kako bi pravo pogodil, in če tudi daleč od domovine, kako bi slovensko slovstvo po potrebah in sposobnosti našega naroda bogati sam in v to druge z vzgledom spodbujal. Zaupanje je torej ostalo, da Stritar ne stori za slovenski narod nikakega koraka, ki bi ga ne bil prej dobro preudaril, in tako smo z veliko radovednostjo opazovali, kako jo je v politiki vodil, potem ko ni davno, kar je začel v "Ljubljanskem listu" objavljati svoja tedenska "Dunajska pisma".

Stritar si je izbral v tem najnovejšem slovenskem dnevniku pod črto prostor za raznotera premišljevanja in mnogotere nasvete, katere namerava slovenskemu svetu izročiti. Moramo tedaj tukaj plod njegovega duha soditi po prostoru, ki si ga je izbral. Do sedaj nam je ponudil že lepo kito nasvetov in naukov, ki se drže večinoma v splošn obliki, in torej imajo že za nasprej lastnost, da se razteza na ves narod, da zadenejo z obširnim okvirjem prav to in pa ono, ali ob jednem se pregrešajo tudi v tem, da jih mora slišati tudi oni del naroda, katerega ne zadevajo. Največ napako pa smo zasledili v tem, da gospod Stritar prepogostem generalizuje in tako deli kazen in placičilo vsemu narodu namesto določenim oddelkom vsega naroda.

Najhujše jo je pa zasolil v zadnjem pismu od dne 17. t. m., in sicer s tem, da svetu objavlja nekako srečno stanje, v katerem se zdaj nahaja neki ves slovenski narod.

Da mu ne bomo delali krivice, povemo naravnost, da ima pred očmi neke malenkostne in dvomljive koncesije, ki jih je vlada podelila kranjskim Slovencem s tem, da jim je n. pr. dovolila pouk v nekaterih predmetih na srednjih šolah tudi v slovenskem jeziku, in morda še kako drugo za gotovo bodočnost neznatno mrvico, in ta dvomljiva pridobitev jako pohlevnemu g. Stritarju zadostuje; on je ž njo tako zadovoljen, da jo razglaša, kakor da bi bila podeljena Slovencem vseh pokrajin, in kakor da bi Slovenci ne bili "za sedaj" v nobeni nevarnosti več. Prepričan je sicer, da nesmo še vsega dosegli, "kar imamo želeti ali zahtevati; ali naša narodnost", modruje dalje, "zdi se mi za sedaj že dovolj utrjena in zagotovljena, tako da se nam ni batiti za njo, če hočemo pametni biti . . ."

To in jednako modrovanje nas je v naši pokrajini silno osupnilo, in s kraja nesmo verovali, da bi mogel naš slovstveno vedno zasluzni bistri kritik kaj takega objaviti. Ob jednem so nas te besede tako užalostile, ker se glasé kot največja ironija v primeri z dejanskimi in sedanjimi razmerami slovenskega naroda, in ker nam utegnejo v budem stanju naše gorje samo še pomnožiti. Nasprotniki naši take izjave blastno ponatisnejo in navedejo po pravici, če tudi krič, pa zanje vendar dober dokument, kakor da bi v resnici Slovenci stali na onih trdnih tleh, ki se "hočeo" g. Stritarju kot taka "dozdevati".

Dalje v prilogi.

uvele v gorenje nadstropje. Tu sem došel v pristen umetljuiški dom, olešan takoj pri uhodu, po stopnicah, hodnikih in vseh sobah prvega in drugega nadstropja z raznovrstnimi slikarskimi in podobarskimi izdelki. V prvem nadstropji je podobarska delavnica, kjer se pod vodstvom starega g. Štefana Šubica, očeta naših bratov-slikarjev, Janeza in Jurija Šubica, izdeluje raznolika cerkveno-mizarška, podobarska in pozlatarska dela. Ta dela izvršuja mlajša sina s tujimi pomagači.

Dospošega gori v drugo nadstropje v slikarski atelijé, pozdravita me pravčno prijazna roditelja nadarjene naše slikarske dvojice in ob ogledovanju mnogovrstnih po stenah razobesenih slik, studij in tvoril razvil se nam je živahan razgovor o — slikarstvu, za katero je zavzeta vsa Šubičeva obitelj.

Štefan Šubic je visokostasen čestitljiv mož s prijaznim, ljudomilim obrazom, zanimivo glavo, nad visokim, izbočenim čelom dičijo mu srebrni kodri. Ljubezljive njegove oči se mu iskrijo pri govorjenju o priljubljenem mu predmetu, kateremu je posvetil vse svoje življenje in imenje. Štefan Šubic je zdaj v 64. letu, čvrst in dobrudošen. On je samouk, ki

se je popel po neumorni svoji marljivosti in nemahljivi vztrajnosti do visokosti samostojnega umetljnika. Njegov oče, Pavel Šubic, bil je podobar in v njegovi delalnici vzbudil se je sinu Štefanu umetljniški čut, katerega je negoval in razvijal ter blažil ob vzglednih umetljniških uzorcih. Izdeloval je po svojeročno risanih načrtih: oltarje, tabernakelje, svetnike, s kratka, vse cerkvene reči, katere je ob jednem sam pozlačeval in bojisal; slikal je na platno in steno: z oljnatimi bojami in al fresco svete podobe za raznovrstne cerkve po vsem Kranjskem in Dolenjem Štajerskem. Za Poljansko cerkev je izdelal altarje v arhitektonskem, podobarskem, pozlatarskem in slikarskem pogledu; istotako nahajajo se na pr. v Celji v kapucinski cerkvi in v kapeli sv. Maksimilijana na tamoznjem pokopališči slike od njegove roke . . . Baš zdaj izdeluje se po njegovem črteži krasen tabernakelj za Poljansko cerkev.

Naj čudno torej, temveč po vsem naravno je, da je njegovim sinom tako rekoč že prirojena umetljniška nadarjenost, katero je za umetljnost narušen oče zgodaj vzbujal, razvijal in plemenitil,

ter jih zavedel na pravi pot sistematičnega umetljniškega izobraženja.

Ko sta si sinova, Janez in Jurij, doma prisvojila potrebne pravtne, osnovne pojme o slikarstvu, dal ju je v Ljubljano k slikarju Wolfu, kjer sta se pripravljala za daljši svoj poklic. Od Wolfa postal je Janeza v Benetke na akademijo "delle belle arti", kjer se je učil in vežbal tri leta. V tretjem letu dobil je ondu premijo (diplom) za svoj s kredo risani karton "Rafaelova smrt". Fotografski posnetek tega kartona bil je razstavljen v Ljubljanski reduti 1875. l. in se je tudi v tamoznjem slovenskem gledališču predstavljal živa podoba te slike. Original tega kartona nahaja se tu na Šubičevem domu.

Iz Benetk šel je Janez Šubic 1875. l. v Rim; tam je bil dve leti zavrsjevale svoje slikarske studije po vzgledih nesmrtnih italijanskih slikarjev. Ondu je izvršil sliko sv. Martina za Šmartno pod Šmarjino Goro. Iz Rima napravil je razne izlete, mej drugim tudi v Napolje. — Iz večnega mesta se je preselil na Dunaj, kjer se je vežbal v Hans Makartovi šoli ter sodeloval v času cesarjeve petindvajsetletnice

Priloga „Slovenskemu Narodu“ št. 119. 24. maja 1884.

Mi se v resnici čudimo, kako more mož bistregra uma, ki sam trdi, da „pregleduje in premišljuje naše stanje“, s takimi objavami slovenskemu narodu toliko neresnice v obraz metati! Prvič so vse vladne malenkostne koncesije brez stalne podlage, in še koncesije gledé na srednje šole je naučno ministerstvo tudi za Kranjsko samo kot za poskušnjo podelilo in proglašilo. Če se ta poskušnja vladi **opishe**, kar se lahko zgodi, kot neugodna, vzame ista vlada tudi Kranjskim Slovencem te podelitve. Tudi na Kranjskem torej slovenska narodnost ni toliko „zagotovljena“, kolikor hoče g. Stritar misli, in kolikor je dovoljeno iz takih malenkosti „utrjenje narodnosti“ zagotavljati. Drugod, po vseh drugih slovenskih pokrajinah pa še takih podelitev neso Slovenci dosegli, in g. Stritar naj si za nadaljnja premišljevanja tudi za politiko blagovoli zapomniti, da Slovenci prebivajo tudi še po drugih pokrajinah in ne samo tam, kjer ima on svojo ožjo domovino.

V tako ozkem smislu se nikomur ne spodobi govoriti o vseh Slovencih, kakor je to gosp. Stritar storil, in z veliko nejevoljo moramo tukaj glasno protestovati, da bi bilo komu dovoljeno govoriti o podelitvah gledé na primorske, štajerske, koroške Slovence, kjer ima kdo za kak namensko kranjske Slovence pred očmi. Ravno Slovenci zunaj Kranjske pa neso od vlade čisto nič dosegli, kar bi dajalo povod tolažbi, da se nam ni batí za obstoj naše narodnosti, in Slovencem na Koroškem, Primorskem in Štajerskem se pod prejšnjimi vladami gledé na bodočnost ni nikdar slabše godilo, nego se zdaj godi. G. Stritar naj dobro pomisli, kakega mišljenja namestnike imamo v teh pokrajinah, pa bo drugače sodil. Naj pride pogledat v naše šole, k našim okrajnim in porotnim sodnijam, pa bo vedel, kako se sodijo ljudje naše narodnosti v jeziku, katerega ne umemo. Prepričat naj se pride, kaj je dovoljeno Italijanom na Primorskem, pa Nemcem na Koroškem in Štajerskem, potem mu bode zasvetila druga luč o utrjenosti za našo bodočnost. Ali g. Stritar ne bere „Mira“, „Slov. Gospodarja“, „Soče“, „Edinosti“ in drugih poročil iz imenovanih pokrajin, da se tako po kričici ziblje v sladkih nadah za našo bodočnost? Pa če tudi iz takih virov ne zajemlje dejanstev, iz katerih izvaja svoje za nas neverjetne posledice, bi moral vendar pa od drugod izvedeti dejanske razmere o našem stanji, kajti le na taki podstavi človek odločno sodi, „pregleduje“ in „premisljuje“! Pa če se že gospodu Stritarju dozdevajo naši časniki premalo pametni, bi moral vendar premišljene naše politike ločiti od mladih in nepremišljenih, in mi menimo, da imajo naši deželnini in državni poslanci pravico zahtevati, v celoti prištevati se k premišljenim politikom.

Ravno naši državni zastopniki pa so tudi v najnovejši dobi v državnem zboru celemu svetu opisali žalostno in neznošno stanje Slovencev po raznih pokrajinah. Kar je n. pr. Vitezic letos razkril o Istri, to velja za vso Primorsko; kar so pojasnili letos naši poslanci o Štajerski in pred par leti tudi o Koroški, to je vse resnica, ki se vedno v hujših oblikah kaže, in mora tudi g. Stritar v to verovati, ko ima pred seboj zanesljive priče samih naših za-

stopnikov, in mu morajo izjave poslednjih znane biti v toliko večji meri, kolikor je pokazal v posebnem Dunajskem pismu, da vé, kako se zastopniki sedanje dobe obnašajo po raznih parlamentih.

Verojetnih virov torej g. Stritar ni pogrešal, in kot kritik na drugi strani bi bil moral jednak premišljeno soditi in oglašati se o stanji naše narodnosti in naših pridobitvah ali še bolje o zavrnitvah naših pravic. Krivice, ki se nam torej godé, krivice, ki nam ne dajó pokoja gledé na našo bodočnost, je g. Stritar s svojimi izjavami v poslednjem Dunajskem pismu tudi sam pomnožil, in ker ga imamo za poštenjaka v preiskavanjih, se trdno nadejamo, da to krivico v tu opisanem smislu zavrne.

Če bodo nam taki možje vkljub raznim in leta za letom vsak dan ponavljanim pojasnilom tavali v temi in razglašali krive nazore o našem sedanjem stanji, potem si moramo misli, da je pouk gledé na nižje ljudstvo za ta del še neuspešni, popolnem brez sledú; potem je bolje, da poberejo naši listi z vsemi delavci vred kopita in izročé narod onim silam, katerim g. Stritar pripisuje vse dosedanje pridobitve našega naroda. Kaj bi se rodoljubi trudili, ko po g. Stritarji naš narod doseže vse brez zasluga naših delujočih rodoljubov. Pa obračunimo za resno! G. Stritar piše v Dunajskem pismu tudi to-le: „Ne dosezajmo, česar ne moremo doseči, ne zahtevajmo, kar se nam ne bode nikdar dalo, kar se nam dati ne more.“ — Te besede so non plus ultra dosedanje naše politike. Po takem bi mi ne smeli še toliko pohlevni biti, da bi zahtevali primernejše administrativno vladanje nad Slovenci, da bi se vsaj v tem smislu združili; potem na Koroškem, Štajerskem, Primorskem ni nam dovoljeno nikdar prositi srednjih, oziroma najmanjih ljudskih šol; potem naj nas na ječo in smrt še vedno po tuje osnovane sodnije s tujimi porotniki obsojujejo, in naj Nemci in Italijani z nami počenjajo na vso bodočnost, kar mirno in celo demonstrativno počenjajo zdaj proti Slovencem, razkosanim po raznih pokrajinah itd. itd. Pa mirna Bosna! Srečno, g. Stritar!

Z Dunaja 20. maja. [Izv. dop.] Učeni naš rojak gosp. prof. dr. Karol Glaser prejel je od naučnega ministerstva častno ponudbo, da nadaljuje in dovrši etimologički sanskrtski slovar, ki ga je pričel februarja meseca 1884 v Pragi umrši češki učenjak Vaniček, G. prof. dr. Glaser je to Slovence in njega častečno donudbo vzprejel, svojo potovanje v Pariz odložil, ter se pred kratkim podal iz Dunaja, kjer je zopet prebil nekaj dnij, v Prago. Slovenci si pač smemo čestitati, da štejemo mej svoje odločno narodne može učenjaka, katerega izvanredno zmožnost pripoznala je cesarska akademija znanostij in sedaj zopet naučno ministerstvo. Čehi imajo v vsakej stroki lepo število učenjakov, a po umrlem Vaničku neso našli moža, ki bi bil sposoben, nadaljevati pričeto delo. In glejte! tacega moža našli so v Slovencih, in ta učenjak je gosp. dr. Glaser! Poljakom spisal je naš rojak poljsko — sanskrtsko slovenco! V nemških strokovnjških listih vzprejemajo se razprave g. prof. dr. Glaserja. Izmej naših listov priobčevali so posebno „Slovenski Narod“, bivša „Zora“, „Kres“, „Edinost“ in v novejšem času tudi „Zvon“ Glaserjeve spise. In uverjen sem, da

Slovenci zeló radi čitajo Glaserjeve spise, ker obdelavajo polje, ki ga do danes nihče izmej Slovencov ni obdeloval; in ker prof. Glaser ume pisati popularno, za to se njegovi spisi čim bolj prikujujo.

Iz Ptuja 21. maja. [Izv. dop.] Precej dolgo časa smo molčali, nadjaje se, da dosežemo toli zaželeni mir. Toda zaman. Naši vitezi nemajo miru in ker nemajo drugega posla obirajo nas v židovskih listih. Naše mestice ima mnogo takih obiračev, hujškačev, postopačev in še mnogo drugih „nebodijih-treba“. Njih posel obstoji v samem denuncianstvu, njihovo tuhtanje pa je vedno škodoželjnost; kamor stopiš, stoji ti že denuncijant za hrbotom in ako ti taki ovaduhu neso znani, izgubljen si! Te družaji se je treba ogibati in to že gre, ker so poznati. Imenatacijih ljudij priobčevati, zdi se nam nevredno, ako pa bode to ščuvanje dalje trajalo, potem pa bodoemo tudi mi zgrabili za drugo orožje. Zapomajjo pa naj si te baže ljudje, da to, kar oni zamorejo, zamorem tudi mi. Povod k temu dopisu daje mi neki danes v „Tagesposti“ priobčeni dopis, zadevajoč izlet tukajšnjih Slovencev k sv. Margareti. Slovenski pevci — ne Čitalnica — prirejajo namreč marljivo izlete. K pevcem pridružijo se tudi drugi Slovenci. To pa se zgodi prav tisto, vendar se zbere takoj mnogo občinstva, ko čuje slovensko petje. Tako bilo je tudi pred zadnjo nedeljo pri prijazni sv. Margareti. Od vseh krajev privrelo je poslušat mnogobrojno število občinstva in tudi Ormožki rodoljubi udeležili so se tega izleta. Pevci so peli, zopet drugi so igrali različne šaljive igre v hosti, govorili pa smo, kakor znano, nekateri slovenski, zopet drugi nemški. O politiki ni bilo ne duha ne sluha. Toda že taka nedolžna zabava je tem denuncijantom trn v peti. Koliko so se trudili, da zaprečijo ta izlet, da celo iz časa okrajnih volitev slaboznanega zdravnika, ki pa je znsi izprosjačiti spričevalo za slovenski jezik, kajti inače bi ne bil dobil nikdar te službe, naprosili so, da naj nam žuga z — nalezljivo bolezni! Potem pa naj kdo reče, da neso ti ljudje skrbni za naše ljubo zdravje in Bog se ga vedi za kaj še vse, kajti inače privočili bi nam gotovo gostilno v „Nar. domu“. Ti denuncijanti denuncirali so danes vse udeležence tega izleta! Radi bi vedeli, kaj so jim naši izleti mari! Ali mi kedaj o vaših pišemo? Zabavajte se, kolikor vam ljubo, ali nas pustite pri miru. Toda mi dobro vemo, kaj hočajo naši denuncijanti in njihova vlačuga. Nevošljivost, budobija, jeza, da se vam kaj jednacega ne posreči, povod je tej denunciaciji! Za danes ne več, odslej se bomo večkrat videli.

Domače stvari.

— (Odkovanje.) Dosedanji c. kr. stotnik pri mestni komandi v Ljubljani, gospod Viljem Eckel, kako prijazen mož, dobil je, ko gre sedaj v stalni pokoj, dostojanstvo c. kr. majorja,

— (Vse po starem.) Piše nam prijatelj našega lista: „Vse po starem“ tako sem si mislil danes zjutraj, ko sem viden na staroslavnem rotovju viseti zeleno zamazano tablo z napisom: Heute Nachmittags um 3 Uhr wird geimpft. Vprašal sem se, vrla li še zmirom nemškovalna večina na rotovju, se li stavijo koze jedino le nemško umečim sinom in hčeram matere Germanije, in koliko stroškov bi

pri slavnostnem sprevodu; pozneje je risal za album tega sprevoda, ki ga je naročilo Dunajsko mesto, ter izvršil samostojno skupino: trgovstvo. Potem je bil jedno leto v Pragi, kjer je v družbi českega slikarja Ženiška slikal v „Narodnem divadlu“, pred požarem in tudi pozneje. Na to je dobil nalog od Praškega mesta izdelanje z Ženiškom osmerih historijskih slik v zgradbi Praškega vodovoda; od tega časa živi Janez Šubic na Dunaju, kjer samostojno deli. Nedavno izvršil je razpisane načrte za Kaiserslautern.

Jurij Šubic šel je od Wolfa na Dunaj, na slikarsko akademijo: ondu je bil tri leta in je dobil zlato (Fiegerjevo) svetinjo za najboljšo koncepcijo Schillerjeve pesni: „Der Gang zum Eisenhammer.“ Toda, v kratkem je moral ostaviti slikarsko stojalo, ter zamenjati kist z vojaško puško: dve leti je prebil v Trstu v vojašnici. Ko se je vrnil na Dunaj, risal je za Stritarjev „Zvon“ ilustracije njegovih pesni „Raja“. Žal, da je moral zopet odložiti spretni svoj risalnik ter iti prisvojil Bosno in Hercegovino, vselej česar so v „Zvonu“ prenehale ilustracije. Vrnivši se iz Bosne, izvršil je po državnem naročilu sliko sv. Roka za neko cerkev na Tirolskem; za katero je razen nagrade dobil pri akademiji raz-

stavi akademisko darilo. Potem ga je postal arhitekt Hansen v — Atene, kjer je v Schliemanovi, v pompejanskem slogu vzgrajeni palači slikal razne prizore, iz grške mitologije in Trojanske vojske. Iz Aten se je preselil Jurij Šubic v Pariz, k českemu slikarju Hýnesu, kateremu je pomagal izdelovati oljnate slike za česko „Národně gledařiště“. Od tega živi vedno v Parizu, kjer slika samostojno. Lani je razstavil v Pariškem „Salonu“ žanrsko sliko: „Avant, la chasse“ (pred lovom). Slika predstavlja kmeta iz Normandije, kateri, pripravljač se na lov, preiskuje svojo puško. Mož stoji v sobi pred odprtimi vrati, skozi katere sije solnce v sobo. Vrednost slike moremo presoditi po tem, da je dočiščen odbor od 10.000 napovedanih slik, vzprejel samo kakih 3000 slik. — To sliko je izvršil naš umeteljnik na počitnicah v graščini madame Deriver.

— Zdaj je znani trgovec z umetniškimi izdelki in

pokrovitelj umeteljnikov, Sedelmayer, za katerega

slikata, razen mnogih drugih, slavni ogerski slikar Mihail Munkacý in češki slikar Vaclav Brožík, —

naročil dve slike pri našem rojaku, Juriju Šobicu.

Vrla naša brata-umeteljnika nahajata se zdaj

v najlepši dobi: Janez Šubic ima 33 let, Jurij pa

je stopr v 29. letu svojega umetljnosti posvečenega življenju. Čast mi je poznati oba brata: z Jurjem seznanil sem se bil lani tu na njegovem domu. Jurij je burenega, sangvitskega narava; dočim je Janez bolj miren, rekel bi otožen. Po svoje umetljniški smeri sta oba — realista. Janez se drži italijanske šole, glavni predmet mi je: dekorativno historijsko slikarstvo — Juriju pa je vzgled slikar Rabl; v poslednjem času se nagiblje k francoskej realistnej šoli. —

Tu na svojem domu imata izvoljena brata-slikarja nagromadenog bogato zbirko, raznih, v akademijah in na potovanji nabranih posnetkov, studij in obširno strokovnjško knjižico. Vsa hiša je okrašena s slikami in že od zunaj se jej pozna, da bivajo v njej umetljniški izobraženi ljudje...

Mnogo zanimivega se more tukaj izvedeti, in ko bi hotel navesti sodbo in mnenje, tega ali onega brata, zlasti Janeza o naših žalostnih kulturno umetljniških razmerah, osramotil bi marsikaterega „c. kr. Slovenca“, ki mu je umetljnost le predmet za neslane dovtipe.

Pozno večer sem se lotil od blagih, uzornih ljudij, ter se odpeljal po dolini proti zapadu.

prizadelo, ko bi se razobesila poleg nemške i tablica v slovenskem jeziku.

— (Gozdni pot) v Spodnjo Šiško, kateri je kaj krasno izpeljan, pokvarila sta dva malopridna fanta iz Spodnje Šiške na več krajih. Žandarmerija pa je istima že na sledu in odšla ne bosta ostri kazni. Naj bi vendar fantje tako lepih sprehajalič, ki so v kras vsej okolici, ne kvarili, merodajni uplivni možje pa nerazumne poučevali, da pusté pri miru, kar je za zabavo vsemu občinstvu brez razločka stanú.

— (Podkovska konkurenca) bila je od 30. aprila do uštetege 3. dne t. m. na Dunaji. Udeležilo se je 14 nemških vojaških kovačev (4 Saksinci, 9 Bavarscev, 1 Badenec), 49 c. kr. vojaških kovačev, 10 civilnih kovačev iz Nemčije, 42 civilnih kovačev iz Avstro-Ogerske, tedaj vsega vkupe 115 kovačev. Mej vsemi temi dobil je 4. dan t. m. prvo darilo — 50 cekinov — Slovenec gosp. Josip Arzenšek, zdravnik-kovač v c. kr. topničarskej kadetnej šoli na Dunaji.

— (Vabilo.) Jutri popoludne 25. t. m. bode v gostilni gosp. Ferlinca „pri Zvezdi“ izredni občni zbor „Slovenskega delavskega pevskega društva“ pri katerem se bodo prečitala društvena pravila in stavlji razni nasveti. Opozorjam p. n. prijatelje delavskega stanu in petja, da se blagovolijo mnogobrojno udeležiti te skupščine, h katerej je ustrop vsakemu dovoljen.

Osnovalni odbor.

— (Pod kolesom umrla.) Včeraj zvečer proti 7. uri zavozil je Tone Jaklič iz Iske vasi s težkim vozom v Gruberjevih ulicah, da se je voz z zadnjim kolesom ugreznil. Hišni posestnik Hrovat, ki blizu ondu stanuje, hiti na pomoč, s svojo 63 let staro ženo Marijo Hrovat. Z želesnim drogom uzdičujeta mož in žena zadnji del voza, mej tem ko je Jaklič konje nagnal, da bi izpeljali. V hipu, ko konji potegnejo, se Mariji Horvat zdrsne, pade pod voz in kolo jej je zdrobilo glavo, da je bila pri tej priči mrtva.

— (Rečka priložnost) si prelepih Lipičanskih konj, čiste in mešane Arabske krvi, kupiti bo 3. junija, kateri dan bo v Lipici očitna dražba (katere že 18 let ni bilo). Na tej se bo 16 konj (brez napak od 2—4 let) prodalo in sicer 5 žrebičev in 11 kobilic. Dražba se bode pričela ob 1/211. Ne zamudite toraj priložnosti Slovenci, ki ste prijatelji konjiču tej najlepši živali, se isti dan v Lipico podati. Ko bi se vam tudi ne posrečilo Arabskega konjiča domov pripeljati, ne bode vam žal, da ste Lipico, najlepši kraj v Tržaški okolini in že čez 300 let slovečo dvorno kobilarno vidili. Lipica je 1/2 ure od Sežanske postaje oddaljena.

— (Stari petdesetaki) bodo se seveda morali umakniti novim namestnikom. Shajali se bodo pa le počasi nazaj od vseh strani sveta — Bog vé, če kateri ne ostane pa v roki kakega culukaferskega glavarja, kateri ga hrani kot posebna raričeto? Če mi norimo za tujim denarjem, kaj da bi ne Culukafer? In tako se bode sešlo, da ne bo več vseh nazaj. Tisti pa, ki se bodo vrnili, stari bodo, trudni in od sile počitka željni. Kdo pa je tudi toliko pota storil po človeških rokah križem svetá, kakor le-ti? Od 25. avgusta 1866 so, shodivši v nekoliko dneh, bili zmirom na nogah, sedaj pa jih kličejo nazaj. In zbirali se bodo kakor čebele po svojih panjóvih! Do 31. maja 1885 bodo dobili odprto pri vseh cesarskih denarnicah in uradih avstro-ogerskega cesarstva in veljali toliko, plačali tako dobro kakor so poprej. Od 1. junija 1885 pa do 31. maja 1886 se bodo za staro plačilo jemali le pri c. kr. centralnih denarnicah na Dunaji in pri kr. ogerski centralni denarnici v Budapešti, a premenilo se jih bodo v tem času tudi lahko v vseh za to poverjenih denarnicah in uradih. Od 1. junija 1886 naprej ne bodo vzprejemani več od cesarskih uradov za plačilo, pač pa jih vode še mogoče zmenjevati pri glavnih deželnih, deželno-financo, deželno-plaćilnih uradih in pri centralnih denarnicah. Od 1. junija 1888 pa do 31. maja 1889 treba bodo s kolekovano prošnjo potrktati pri c. kr. državnem finančnem ministru na Dunaji, ako se bodo stari petdesetak z novim zameniti moglo. Od 31. maja 1889 naprej pa bodo zastonj vsa pota, ki jih bodo storil zavoljo starega petdesetaka!

Telegrama „Slovenskemu Narodu“:

Dunaj 23. maja. V zbornici poslanec predlagal je poslanec Matuš, odsek 18. članov, da pregleda na podlagi dobljenih skušenj

zbornični poslovni red in stavi dotične predloge. Predsednik odgovori na neko vprašanje, da bode gledal omogočiti, da peticija Dunajskega mesta, zastran podraženje mesa še pride pred odloženjem zborovanja na vrsto. Specjalna debata o obrtnem redu se nadaljuje.

Dunaj 23. maja. Pri volitvah v delegacijo bili so za Česko izvoljeni češki kandidati s 46 glasovi, Nemci so dobili 38 glasov; pri volitvi za Moravsko so se Čehi uzdrževali glasovanja; za Kranjsko je izvoljen grof Hohenwart.

Razne vesti.

* (Turškega sultana neveselo življenje.) Sultan se tako boji svojih bližnjih ljudij, da vedno nosi pri sebi nabasan revolver, katerega samo takrat dene od sebe, kadar moli, kajti po koranu je prepovedano pri molitvi pri sebi imeti orožje. Ker se boji vedno, da ga ne bi kdo umoril, zato je celi dan le v baremu mej ženskami, ali v konjski staji mej konji, ali pa v svojih obširnih pesarni. Živali so mu ljubše kakor ljudje, kajti še ženskam prav ne zaupa. Nedavno je dal iz barema neko favoritko in prisilil jo živeti z drugim možem, in to iz prav ničevnega uzroka. Ko je on namreč pri molitvi položil na stran svoj nabasan revolver, pritekel je njegov sinček, dete te favoritke, in začel se je igrati z orožjem. Sultan je vsled tega napravil velik hrup, kajti mislil je, da je mati naščevala dečka, da naj ustrelji svojega očeta. Sultan se čuti najvarnejšega mej konji, psi, ptice in drugimi živalimi, katerih je veliko na njegovem dvoru. V njegovih stajah je skoraj 1200 konj, katere on neguje in krmi, ne da bi jih komu pokazal. Ko se naveliča konj igra se s ptiči, ki jih je polno v sobah v njegovej palači in v njegovem parku. Po dvorišči teka na tisoč golobov najrazličnejših plemen. Ko se naveliča razgovarjati se s ptiči gre skušati v park nova ognjestrelna orožja, katerih mu morajo vedno preskrbiti. Vse te igre stojé, kar se razume samo po sebi, silno veliko denarja. Pa za to se dosti sultan ne meni, kadar mu manjka denarja, pošlje svojega adjutanta k kakej državnej blagajnici, in veli pobrati, kar je tam. Zato govorji narod: da sultan Mahmud ni imel nikoli dovolj krvi, Medžid nikoli dosti žen, a Hamid bode pa kmalu požrl denar cele države.

Stavbena dražba

bode v mestnem uradu v Rudolfovem v 26. dan maja 1884 ob 8. uri dopoludne za oddajo zidarskih, mizarskih, tesarskih, ključarskih, steklarskih in pleskarskih del v dodelanje poslopja „Narodni dom“ v Rudolfovem.

I. Zidarska dela: stene 36 m. 30 cm. dolžine, 7·60 m. višocene, 74 stopnic s 4 stebri, obokan mostovč 17·65 m. dolžine 2 m. širjave, omet za celo poslopje, izimši pritlične prostore, dolgost poslopja 26·65 m., širokost 18 m., visokost 11·90 m., za 2800 gld. — kr.
II. Mizarska dela: Tla 466 m. ² površine, 17 dvokrilnih, 11 jednokrilnih vrat, 13 oken, popravljanje in natikanje 42 oken, 74 stopnic za . . . . 1604 " 90 "
III. Tesarska dela: Strop 166 m. ² na trame in strop 300 m. ² na deske, podboji in odvodi za 1227 " — "
IV. Ključarska dela za 55 oken in 28 vrat . . . . 477 " 30 "
V. Steklarska dela za 55 velikih oken, 4 mala okna in 5 vrat . . . . 244 " 10 "
VI. Barvanje oken in vrat . . . . 349 " 90 "
VII. Barvanje 8 sob za . . . . 96 " — "

Stavbeni odbor.

Poslano.

Neizogibljivo! S to besedo začenja se anonsa v današnji številki, katera priporoča novo, po slavnem zdravniku dr. Pinkas-u izumljeno sredstvo, Roborantium (lase ustvarjajoča tekočina), katero je pri izpadanju las, plesčih, golobradic in osivelih že neverjetno mnogo koristilo in doslej v svojih uspehih ni bilo še doseženo. Nečemo na dolgo in široko razkladati ter hvalisati to iznajdbo, kakor bi zaslužila, temveč opozarjam p. n. citatelje na dotično anonsu in priporočamo poskusiti s tem sredstvom. Ako ne bi imelo uspeha, pripravljen je izumitelj denar brez ugovora povrniti.

Umrli so v Ljubljani:

19. maja: Ana Lampič, kajžarjeva hči, 4 leta, Ilovica štev. 7, za davicco. — Amalija Kontny, vojaksga koljarja hči, 3 meseci, Hilserjeve ulice štev. 5, za katarom v črevusu.

20. maja: Matevž Čep, komis, 22 let, Kravja dolina št. 11, za jetiko. — Marija Kavčič, postrežnica, 58 let, Hradeckijeva vas št. 2, za

21. maja: Marija Perovšek, delavčeva hči, 10 let, Opekarška cesta št. 25, za jetiko.

V deželnej bolnici:

17. maja: Jurij Knez, gostač, 63 let, za prsno vedenico.

19. maja: Peter Koch, marker, 57 let, za spridenjem jeter.

Tujič:

dne 23. maja.

Pri Slovu: Karpelač iz Prage. — Mukvič iz Reke.

— Hachl iz Laškega trga.

Pri Malieti: plm. Weisenthurm z Dunaja. — Dr. Schelle iz Trsta.

Pri avstrijskem cesarji: Giller z Dunaja.

Pri bavarškem dvoru: Küber iz Budimpešte. — Kinstler iz Maribora. — Praschen iz Celja.

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Močuina v mm.
23. maja	7. zjutraj	745·53 mm.	+ 10·6°C	sl. jvz.	d. jas.	
	2. pop.	743·80 mm.	+ 19·3°C	sl. jvz.	jas.	
	9. zvečer	743·28 mm.	+ 12·4°C	sl. vzh.	jas.	0·00 mm.

Srednja temperatura + 14·1°, za 0·7° pod normalom.

Tržne cene v Ljubljani

dné 24. maja t. l.

	gld.	kr.
Pšenica, hektoliter	7	80
Rež,	5	53
Ječmen	4	87
Oves,	3	25
Ajda,	5	30
Proso,	5	53
Koruba,	5	40
Leča	9	—
Grah	9	—
Fižol	10	—
Krompir, 100 kilogramov	2	32
Maslo, kilogram	94	—
Mast,	86	—
Špeh frišen	64	—
" povojen,	74	—
Surovo maslo,	85	—
Jajca, jedno	2	—
Mleko, liter	8	—
Goveje meso, kilogram	64	—
Telecje	66	—
Svinjsko	74	—
Koštrunovo	40	—
Kokoš	45	—
Golob	18	—
Seno, 100 kilogramov	2	05
Slama,	1	78
Drva trda, 4 kv. metre	7	—
mehka, "	4	50

Dunajska borza

dné 24. maja t. l.

(Izvirno teleografsko poročilo.)

Papirna ren	80	gld. 45	kr.
Srebrna renta	81	25	"
Zlata ren	101	80	"
5% marčna renta	95	75	"
Akcije narodne banke	854	—	"
Kreditne akcije	308	50	"
London	122	35	"
Srebro	—	—	"
Napol.	9	70 1/2	"
C. kr. cekini	5	74	"
Nemške marke	59	80	"

V kavarni pri Slonu vsak dan (349-3) **sladoled.**

Pristna slivovka:

1883 leta slivovka . gl. 39 | 1883. leta bela vina gl. 10
1878. " 50 | 1879. " 16
1883. " tropinec . " 30 | Pristni vinški jesih " 9
prodaja po hl. (224-8)

Jos. Kravagna v Ptujl., Štajersko.

Važno za gostilničarje!

Podpisani naznanjam, da imam v zalogi, kakor vsako leto, vsake velikosti

Iedenice (Eiskasten),

v katerih se dajo dobro hraniti jedi in pijače; tudi popravljam stare in zamenjam z novimi.

Vnanja naročila izvršujem takoj in točno.

Janez Podkrajšek,

v Ljubljani, Trnovo št. 19.

Umetne (32-39)

Zobe in zobovja

ustavlja po najnovejšem amerikanskem načinu brez vsakih bolečin ter opravlja plombovanja in vse zobne operacije

zobozdravnik A. Paichel,
poleg Hradeckyjevega mostu, I. nadstropje.

MOKA

iz najboljše prave banaške pšenice, popolnem suhu, v lastnem umetnem mlinu na valarje napravljena, prodaja po najnižjih cenah na debelo in drobno

M. J. GVARDIA, (279-8)

v Ljubljani, v Slonovih ulicah št. 50.

JOSIP RAUNICHAR,

v Ljubljani, Židovske ulice št. 6,
priporoča svojo bogato zalogo (178-10)

čevljev za gospode, dame in otroke,

dobro in elegantno izdelane, po najnižji ceni.

O. k. privilegij za zboljšanje čivalnih strojev.

Ivan Jax,

v Ljubljani, Hôtel Evropa.
Zaloga vsakovrstnih

šivalnih strojev
za družine in rokodelce, rabljivih za vsakatero šivanje. (113-16)

Svetna garancija!
Podrek brezplačno. Na mesečne obroke po 4-5 gl.

5000 1 (788-41)

ostankov sukna

(po 3-4 metri), v vseh barvah, za polno možko obleko, pošilja po poštnem povzetju, ostanek po 5 gl.

L. Storch v Brnu.

Ako bi se blago ne dopadal, se more zamenjati.
Uzorci proti pošiljavi marke za 10 kr.

Železna

ročna vozila

in kolesa za vozove

vsake vrste.

CARL MORGNSTERN & Comp.

Tovarna strojev za plinske vodne in trombne naprave. (298-4)

Wien, Fünfhaus, Gasgasse 6.

Ulijedno naznanjam slav. p. n. občinstvu, da sem prevzel

krčmo „pri Guziji“ v Šiški.

Za okusna jedila, dobro vino in izvrstno Koslerjevo pivo, vse po najnižji ceni, bodem vedno skrbel. Obilnemu obiskovanju priporoča se z odličnim spoštovanjem

IV. Kavčič.

(351-2)

ADOLF EBERL,

stavbeni in pohištveni barvar. Izdelovalec slikanih napisov. Lakirnik.

Lastna fabrika caja

oljnatih bary, lakov in firnežev.

Prodaja na debelo in drobno.

Ljubljana, (301-4)

Marijin trg, tik frančiškanskega mostu.

Cenilniki se pošiljajo na vse strani, kdo jih želi.

Tako delujejoč. Uspeh zajamčen.

Neizogibljivo!

Denar dobi vsaki takoj povrnen, pri katerem ostane moj sigurno delujejoč

ROBORANTUM

(brado ustvarjajoče sredstvo)

brez uspeha. Ravno tako sigurno pri plešah, izpalih in osivelih lasach.

Uspeh po večkratnem močnem utrenji zajamčen. Pošilja v steklenicah po 1 gld.

50 kr. in v steklenicah za poskus po 1 gld.

J. Grolich v Brnu.

V Ljubljani se dobiva pri g. Edwardu Mahr-u; v Trstu Peter Slocoovich, via Sanita 13; v Gorici lekar C. Cristoffoletti; v Reki lekar C. Silhavy; v Celji Fd. Pelle; v Mariboru J. Martinz; v Rovinji lekar G. Tromba.

Tam se tudi dobira.

Eau de Hébé, orientalsko lepotilno sredstvo, ki narja nežnost, belino in obilnost, telesa, odstranjuje pege in lase cena 85 kr.

Ni sleparja! (333-2)

Zdravniške kapacitete v inozemstvu zapisujejo dr. Popp-ovo Anatherin ustno vodo kot najboljše sredstvo za usta in zobe.

Gospod dr. J. G. Popp,

c. kr. zobozdravnik,

Wien, I., Bognergasse 2.

Podpisani z zadovoljstvom izjavlja, da je rabil Vašo Anatherin ustno vodo, kakor tudi Anatherin zobno pasto in ju more najbolje priporočati. (216-1)

V Bukareštu, 11. decembra 1881.

Dr. Vladescu,

profesor na medicinskej fakulteti v Bukareštu, načelnik zdravnik Coltoze bolnišnice, član mnogih rumunskih in inozemskih družtev, imejitelj mnogih redov.

Dobiva se v Ljubljani pri lekarjih J. Swoboda, G. Piccoli, V. Mayr, Jul. pl. Trnkoczy, E. Birschitz, dalje pri trgovcih Ant. Krisper, Ed. Mahr, J. Karinger, F. M. Schmidt, V. Petričič, L. Pirker, P. Lassnik, Terček & Nekrep; v Postojni: A. Leban, lekar; v Skofjeh Loka: C. Fabiani, lekar; v Kočevji: J. Braune, lekar; na Kraschem: F. Böhmches, lekar; v Idriji: J. Warta, lekar; v Kranju: K. Savnik, lekar; v Litiji: J. Benes, lekar; v Metliki: Fr. Wacha, lekar; v Novem mestu: D. Rizzoli in J. Bergman, lekarja; v Trebnjem: J. Ruprecht, lekar; v Radovljici: A. Roblek, lekar; v Kamniku: J. Močnik, lekar; v Crnomlji: J. Blazek, lekar; v Vipavi: V. Kordas, lekar; v Pontafelu: P. Osaria, lekar.

50 kr. (333-2)

VIZITNICE

v elegantnej obliki priporoča po nizkej ceni

„Narodna Tiskarna“

v Ljubljani.

V „Narodnej Tiskarni“ in pri Jan. Giontini-ju v Ljubljani

se dobiva:

Časnikarstvo in naši časniki.

Spisal *

Stat nominis umbra.

Cena 70 kr., po pošti 5 kr. več.

Vlahov.

Lek, pripravljen po Romanu Vlahovu v Šibeniku (v Dalmaciji).

Poddružnica: V Trstu, Via della pesa št. 8.

Ta lek je z dekretom od visokih c. kr. oblastij poskušen in od mnogih medicinskih redkosti priporočan.

Patentovala ga je vlada združenih držav Severo-Amerikanskih in odlikovala z zlato svinčno!!

Kako se je priljubil ta lek v zadnjih desetih letih pri velikem občinstvu, kažejo mnogobrojna spričevala in zahvalna pisma, ki so došla izumiteju.

Ta lek gotovo pomaga pri slabem prebavljenju, koliki, zlatej žili, pomanjkanju apetita, prehajjalnej mrzlic, slabem in pokvarjenem želodi, ženskih boleznih, glavobolji, kroničnih boleznih na jetrah in vranici in pri morskih bolezni itd. itd. Zlasti služi za notranje čiščenje in sploh jako utruje zdravje.

Vsakej steklenici pridana je brošura z nakazilom, kako rabiti.

Da se pa izogne ponarejanju, prosimo p. n. kupovalec paziti na to, da je na steklenici samej, na napisem listku in v brošuri ime **Roman Vlahov** zaznamovano in ravno tako užzano na zamašku. (340-2)

Zaloge imajo: v Ljubljani: H. L. Wenzel, M. Kirbisch, Ant. Stupan, Fran Erfelt, G. Gnesda, J. Trinker, Luka Tavčar, lekarnar G. Pecoli, Ivan Caleari, M. Voltmann, Rud. König, restavratr južne železnice; v Laških Toplicah: Teodor Gunkel; v Laškem trgu: W. Gedlicka, hotel Flosser; v Celji: Tom. Schuch, hotel Elefant, A. Bareck, lekarnar Baumbach, Karol Petricek; v Mariboru: M. Berdajs, Vilhelmina Irstitsch, Ivan Pobeschin, Jos. Schibert, sladičar A. Reichman; v Celovci: Jos. Ivoš; v Beljaku: Pet. J. Merlin, Marija Turnovska; v Tržiču: A. Fiebinger, hotel de la Gar.

Marijinceljske kapljice za želodec,

nepresežno izvrstno zdravilo zoper vse bolezni v želodci,

in nepresežno zoper neslast do jedi, slabih želodcev, smrdečo zapo, napihnevanje, kisloto podiranje, ščipanje, katar v želodci, zgago, da se ne nareja pesek in pšeno in slez, zoper zlatencu, gnjus in bljuvanje, da glava ne boli (če izvira bolečina iz želodca), zoper krč v želodci, preobloženje želodca z jedjo ali pičajo, črve, zoper bolezni na vranici, jetrah in zoper zlato zilo.

Glavna zaloge:

Lekar C. Brady, Kremsier, Moravsko.

Jedna sklenica z navodilom, kako se rabi, stane

35 kr.

Prave ima samo: v Ljubljani: lekarna Gabriel Piccoli, na dunajskoj cesti; lekarna Josip Svoboda, na Prešernovem trgu. V Novem mestu: lekarna Dom. Rizzoli; lekarna Josip Bergmann. V Postojni: Anton Leban. V Gorici: lekarna A. de Gironcoli. V Ajdovščini: lekarna Michael Guglielmo. V Celji: lekar J. Kupferschmid. V Kraji: lekar Drag. Šavnik. V Kamniku: lekar Josip Močnik. V Radovljici: lekar A. Roblek. V Sežani: lekar Ph. Ritschel. V Črnomlji: lekar Ivan Blažek. V Skofjeh Loka: lekar Karol Fabiani.

Svaritev! Ker se v zadnjem času naš izdelek posnemlje in ponareja, zato prosimo, naj se kupuje samo v zgoraj navedenih zalogah in pazi naj se osobito na ta znamenja: Prave Marijinceljske kapljice za želodec morajo imeti v sklenico vtisnene besede: Echte Marijazeller Magentropfen — Brady & Dostal — Apotheker, sklenica mora biti zapečetena na našim originalnim pečatom, na navodilu za rabo in na zavitku, na katerem je podoba Marijinceljske matere božje, mora biti poleg te podobe utisneno sodnisko spravljeno **varstveno znamenje** in zavoj mora biti zapečaten z našim **varstvenim znamenjem**. Izdelki podobnega ali istega imena, ki nemajo teh znakov istinitosti, naj se zavrejo kot ponarejeni in prosimo, naj se nam taki slučaji takoj nazznijo, da bodo sodniški kaznovani izdelovalci in prodajalci. (148-140)

BUDIMSKA RÁKÓCZY grenócia,

katero so analizovali in označili dejelna akademija v Budimpešti, profesor dr. Stölzel v Monakovem, profesor dr. Hardy v Parizu in profesor dr. Tichborne v Londonu, priporočajo profesor dr. Gebhardt v Budimpešti in nedavno profesor dr. Rokitansky v Inomostu, profesor dr. Zeissel na Dunaji in profesor dr. Sigl v Stuttgartu in druge medicinske kapacitete zaradi njegove bogate vsebine lithiona; posebno se uporablja pri trdrovatnih boleznih prebavilnih organov in zapretji vode ter se pred vsemi znanimi grenicami posebno izredno priporoča.

Dobiva se po vseh lekarnah in prodajalnicah mineralnih vod, vedno na novo natočena. **Prosi se, da se zahteva izrečeno Budimska Rakóczy.** (240-13)

Lastniki bratje Loser v Budapešti.

Glavna zaloga naravnih rudninskih vodá in studenčic:

Adelaidin studenec, Bilinska kisla voda, Carinthia-studenec, Emski Viktoria-studenec, Emski hrenček, Frane Josipov grenki vir, Friedrichshallna grenka voda, Gleichenbergski Konstantinov vir, Sv. Ivana vir, Emin vir, Klausenski jekleni vir, Giesshüblerska kisla voda, Hallska jedna voda, Hunyadijeva grenka voda, Karlsbadská mlinščica, Gradska voda v vrele, Marienbadská križna voda, Preblavská kisla voda, Kronsberfska kisla voda, Bilnska in Saidschüdska grenka voda, Rodanjska kisla voda, Rakoezy grenka voda, Rogatska kisla voda, Rimski studenec, Ofenski Viktoria-studenec, Selters voda. Sv. Lovrenca jeklena kislina, Karlsbadská vrelska sol, Marienbadská in Hallska jedna sol, Emske pastile, Bilinske pastile itd.

Že 26 let obstoječa trgovina z rudninskimi vodami daje ne samo sanitetnu uradu, nego tudi vsakemu izmej naročnikov izvirne fakture na razpolaganje, da se vsakdo lahko preveri, da so sklenice napolnjene s pravimi frisnimi imenovanimi vodami. S spoštovanjem

Peter Lassnik v Ljubljani. (317-3)

(Popise o vodah in brošure zastonj.)

Zahvala in priporočilo.

Udano podpisani se zahvaljuje svojim kupovalem za do sedaj skazano zaupanje in priporoča za to sezono svojo bogato zalogo

solnčnikov za gospe in gospode

v iznenadno lepej in velikej izberi, priprosto in najelegantnejše upravljenih po najnižjih cenah; potem

dežnike

v, jako bogatej izberi, vsake velikosti, barve in snovi, kakor: **bombaž, alpaca, cloth, botany** (blago iz konjske žime), **pol svila, svila, double-face-svila** itd., ravno tako na navadnih, kakor na

patentovanih avtomatnih stojalih,

ki so se tako hitro priljubili, z modnimi palicami **po najnižjih cenah**.

Specijalitete dežnikov: patentovani samootvorni, patentovani samozaporni, v kovčegu shranljivi, dežniki s palico od titanija, ali pa z zlatim stojalom so vedno v zalogi.

Dežniki se kaj naglo in ceno **na novo prevlačijo** ali **popravljajo**, ter naročila z dežele izvršujejo se točno po volji naročnika s poštnim povzetjem.

Prekupec pošlje se na zahtevanje obširne cenilnike.

L. MIKUSCH,

fabrikant dežnikov in solnčnikov,

v Ljubljani, Mestni trg št. 15. (197-6)

Mark 500.000 V najsrečnejem slučaji.

Velika, od Hamburške države garantovana denarna loterija se je jako prijavila zaradi mnogobrojnosti dobitkov, ki se bodo izzreballi, in zaradi največje mogoče garancije za točno izplačilo dobitkov. To po določilih načrtu vodi posebno v to postavljena generalna direkcija in vse podjetje nadzoruje država. V močnih mesecih se od prvega do sedmoga razreda izmej 100.000 srečk jih gotovo izzreba 50.000 z dobitki. Mej temi se nahaja glavni dobitek za event. 500.000 mark, specijelno pa:

1 premija	à mark	300.000	26 dobitkov à mark	10.000
1 dobitek	à	200.000	56	à 5.000
2 dobitka	à	100.000	106	à 3.000
1 dobitek	à	90.000	253	à 2.000
1	à	80.000	6	à 1.500
2 dobitka	à	70.000	515	à 1.000
1 dobitek	à	60.000	1036	à 500
2 dobitka	à	50.000	2.020	à 145
1 dobitek	à	30.000	19463 dobitkov à mark	200,
5 dobitkov	à	20.000	150, 124, 100, 94, 67, 40, 20,	
3 dobitki	à	15.000		

Od teh dobitkov se jih izzreba v prvem razredu 4000, v skupnem znesku 157.000 mark. Glavni dobitek prvega razreda znaša 50.000 mark in poraste v drugem razredu na 60.000 mark, v tretjem na 70.000 mark, v četrtem na 80.000 mark, v petem na 90.000 mark, v šestem na 100.000 mark, v sedmem pa na event. 500.000, specijelno pa na mark 300.000, 200.000 itd. itd. Za prvo žrebanje velja

**cela originalna srečka gld. 3.50,
pol originalne srečke „ 1.75,
četrtn originalne srečke „ .90.**

Proti pošiljati zneski v bankovih, po poštni nakaznici ali proti poštnemu povzetju se nam došla naročila hitro izvrši. Vsak dobitek originalno srečko z državnim grbom in ob jednem uradni načrt, iz katerega se izvle vse podrobnejše, kakor razdelitev dobitkov, dan žrebanja in uloge posameznih razredov. Takoj po žrebanju dobiči vsak udeležec uradno listino dobitkov, katera ima državni grb in jasno navaja dobitke in številke, katere so doble. Dobiti so izplačujejo po načrtu točno pod državno garancijo. Na zahlevanje smo pripravljeni že naprej poslati uradni načrt, in izjavljamo, da srečke, katere ne ugujajo, naz. vzamem, ako se nam ob pravem času pred žrebanjem vrnejo, in za nje dobljeni znesek takoj vrnemo. Ker dobimo za te srečke vsak dan mnogo naročil, prosimo, da bomo mogli izvršiti vsa naročila, kakor hitro je mogoče, vsekako pa

pred 31. majem 1884

direktne naročiti se.

**Valentin & Co.,
Bankgeschäft,
Hamburg.**

(327-4)

Sreča in slučaj igrata pogostem veliko rolo v človeškem življenju in vsak naj jima pusti edne duri odprte, če se to dà na tako solidni in pripravni način doseči, kakor tukaj.

Našo glavno kolektivo je že dolgo posebno obiskovala sreča in mi pazili smo vedno na interese naših cenjenih naročevalcev.

Vsek naš naročnik ima to prednost, da neposredno dobi originalne srečke brez posredovanja manjših prodajalcev. Vsak dobitek tedaj v najkrajšem času po žrebanju listino dobitkov, ne da bi jo zahteval, poleg te pa še originalne srečke vselej po v načrtu nastavljenih cenah brez vsakega povišanja.

Pivovarna in gostilna v Žavci.

Usojam se p. n. občinstvu naznati, da sem **posestvo in pivovarno** od g. Žuže, vulgo Kolence, kupil in vse na novo priredil. — V mojej pivovarni se dobiva izvrstno **pivo**, ravno na ta način izdelano, kakor **Pilsner**. Pivo se toči v lastnej gostilnici, dobiva se pa tudi v **sodčkah in butelijah**. Preskrbljeno je sploh za **dobro pijačo in okusno kuhanjo**. Tu so tudi lepo opravljene **sobe** za tuje, potem **konjski hlevi** itd. itd., ravno tako se lahko vsako uro, bodi si po dnevi ali po noči, voznik dobi. Sploh je vse storjeno, da se ustreže p. n. gostom.

S spoštovanjem

Simon Kukec,
pivovar in gostilničar v Žavci.

(338-2)

Preselitev trgovine.

Podpisani s tem naznati p. n. občinstvu, da je svojo v Zvezdi št. 8 že 33 let obstoječo

uparsko in optično trgovino

preselil

v Zeschkovo hišo, Mestni trg h. št. 8,

vis-à-vis kranjske eskomptnej banki. — Zahvaljuje se za zaupanje, ki se mu je toliko let skazovalo, in se bode še nadalje prizadeval z dobrim blagom, najboljšo postrežbo in nizkimi cenami k sebi vabiti p. n. kupovalcev.

NIKLAS RUDHOLZER,

urar in optik, c. kr. avstrijski lifierant stražnih kontrolnih ur, zapri-

(342-4) seženi cenivec v optičnih stvarih.

Vaše blagorodje!

Dolgo časa sem bolehal na kataru v želodci in hudej mrzlici in sem vkljub zdravniškej pomoči tako oslabel, da skoraj nesem mogel hoditi. In tu sem se odločil preskrbeti si vkljub mojemu nezaupanju proti tako imenovanim hvalisanim univerzalnim zdravilom dr. Rosov zdravilni balzam, katerega rabin po predpisu. Čez osem dñih dobil sem zopet okus do jedij, in ko sem porabil 4 velike steklenice, bil sem popolnem zdrav. Vsi ljudje, ki me poznavajo, čudijo se, da tako dobro izgledam, in jaz smatrám za svoje dolžnost, izreči najtoplejšo zahvalo za Vaše izvrstno zdravilo in je vsem trpencim na takih boleznih najtoplejša priporočam. Jaz tudi nemam nič proti temu, da te vrstice objavno porabite, vendar brez mojega imena. Ker hočem Rosov balzam vedno imeti pri sebi, prosim, pošljite mi ga 16 steklenic proti poštnemu povzetju. Z velespoštovanjem

J. W., c. kr. nadporočnik 8. poljskega topničarskega polka v Sibinji.

Hitra in gotova

pomoč boleznim v želodci in njih posledicam.

Vzdržanje zdravja

obstoji jedino v tem, da se vzdrži in pospešuje dobro prebavljenje, kajti to je glavni pogoj zdravja in telesne in duševne kreposti. Najboljše domače sredstvo, da se prebavljenje uravna, da se pravo mešanje krvi doseže, da se odstranijo sprideni in slabí deli krvi, je uže več let splošno znani in priljubljeni

dr. Rosov zdravilni balzam.

Izdelan je iz najboljših, krepilno zdravilnih zelišč jako skrbno, uplivu uspešne pri vseh težavah pri prebavljenju, osobito pri slabem apetitu, napetji, bljevanju, telesnih in želodčnih boleznih, pri krči v želodci, pri prepaločnju želodca z jedmi, zaslinjenji, krvnem natoku, hemerojidah, ženskih bolezinah, pri bolezinah v črevih, hipohondriji in melanholiji (vsled motenja prebave); isti oživlja vso delavnost prebave, napravlja kri zdravo in čisto in telesu dà zopet prejšnjo moč in zdravje. Vsled tega svojega izvrstnega upliva je zdaj gotovo in priznano **ljudsko domače sredstvo** postal in se splošno razširil.

Na stotine pisem v priznanje je na razgled pripravljenih. Razposilja se na frankirane dopise na vse kraje proti poštnemu povzetju svote.

Svarjenje!

Da se izogne neljubim napakam, zato prosim vse p. t. gg. naročnike, naj povsod izrečeno **dr. Rosov zdravilni balzam** iz lekarne B. Fragnerja v Pragi zahtevajo, kajti opazil sem, da so naročniki na več krajinah dobili neuspešno zmes, ako so zahtevali samo zdravilni balzam, in ne izrečeno **dr. Rosovega zdravilnega balzama**.

Pravi

dr. Rosov zdravilni balzam

dobi se samo v glavnem zalogi izdelovalca **B. Fragnerja**, lekarna „k črnemu orlu“ v Pragi, Ecke der Spornergasse Nr. 205—3.

V Ljubljani: **G. Piccoli**, lekar; **Vl. Mayr**, lekar; **Eras. Birschitz**, lekar; **Jos. Svoboda**, lekar; **J. pl. Trnkozy**, lekar. V Postojini: **Fr. Baccarich**, lekar. V Kranji: **K. Savnik**, lekar. V Novem Mestu: **Dom. Rizoli**, lekar. V Kamniku: **Jos. Močnik**, lekar. V Gorici: **G. Christofoletti**, lekar; **A. de Gironcoli**, lekar; **R. Kirner**, lekar; **G. B. Pontoni**, lekar. V Oglejji: **Delia Damaso**, lekar. V Trstu: **Ed. de Leitenburg**, lekar; **G. Frendini**, lekar; **G. B. Foraboschi**, lekar; **Jak. Serravalo**, lekar; **Anton Suttina**, lekar; **Karol Zanetti**, lekar. V Zagrebu: **C. Arazim**, lekar.

Ustne lekarne in večje trgovine z materialnim blagom v Avstro-Ogrskej imajo zalogu tega zdravilnega balzama.

Tam se tudi dobi:

Pražko domače mazilo

zoper bule, rane in vnetje vsake vrste.

Ako se ženam prsa vnamejo ali strdijo, pri bulah vsake vrste, pri turih, gnojnih tokih, pri črvu v prstu in pri nohtanjih, pri zlezah, oteklinah, pri izmaščenjih, pri morski (mrvi) kosti, zoper revmatične otekline in putiku, zoper kronično vnetje v kolenih, v rokah, v ledji, če si kdo nogo spahnje, zoper kurja očesa in potne noge, pri razkopalnih rokah, zoper lišaje, zoper otekline po piku mrčesov, zoper tekoče rane, odprte noge, zoper raka in vneto kožo ni boljšega zdravila, ko to mazilo.

Zapite bule in otekline se hitro ozdravijo; kjer pa ven teče, **potegne mazilo v kratkem vso gnojico** na se in rano ozdravi. — To mazilo je zato tako dobro, ker hitro pomaga in ker se po njem **rana prej ne zaceli**, dokler ni vsa bolna gnojica ven potegnena. Tudi zabrani rast divjega mesa in obvaruje pred snetom (črnim prisadom); tudi bolečine to hladi in mazilo pospeši. — Odprte in tekoče rane se morajo z mlačno vodo umiti, potem še le se mazilo nanje prilepi.

V škatljicah po 25 in 35 kr.

(158-6)

Balzam za uho.

Skušeno in po množih poskusih kot najzanesljivejše s